

ALLAH RIZASI İÇİN ŞİRK KOŞANLAR

“Allah rızası için yapıyorum.” demek veya “İmanım emrettiği için böyle yapıyorum.” demek sadece bir iddiadan ibarettir.

Taliban, El-Kaide, İşid ve Boko-Haram gibi örgütlerin uygulamaları hepimizi rahatsız etti. Çünkü bu örgütlerin yaptıkları İslâm’a (Kur’ân’a) aykırıydı. Hâlbuki bu örgütler İslâm adına hareket ettiklerini söylüyor ve –mealen- şöyle diyorlar; “Biz imanımız ne emrediyorsa onu yapıyoruz, Allah rızası için mücadeleye ediyor ve Allah yolunda cihad ediyoruz, çünkü Allah’ın bize emri böyle...”

Demek ki bu örgütlerin gayesi –kendilerine göre- Allah’ın rızasından başka bir şey değil. En azından iddiaları böyle. Ama acaba hakikat ne? Bir fiili Allah rızası için yapıyor olmak, tek başına, o fiilin doğru olması için yeterli midir?

Hayır değildir. Çünkü bir fiili Allah rızası için yapıyor olmak –tek başına- o fiilin Allah’ın rızasına uygun olduğunu göstermez. Bunun için o fiilin Allah’ın Kitabına da uygun olması gerekir. Aksi halde Allah rızası için yapılan bir fiil “Allah’ın rızasını” değil “Allah’ın gazabını” bile hak edebilir. Bu duruma ruhbanlık ile ilgili şu ayeti delil gösterebiliriz;

...Ruhbanlığı türeten onlardı, bunu onlara biz yazmadık, Allah’ın rızasını aramaları hariç (bunu onlara biz yazdık), (ama) onlar bunun için yapmaları gerekenleri hakkıyla yapmadılar, (bu nedenle) onların çoğu yoldan çıktı, aralarında bulunan (az sayıdaki) müminlere (ise) mükâfatlarını verdik. (Hadid 57/27)¹

Görüldüğü üzere ehli kitap, ruhbanlığı, Allah’ın rızasını elde etmek için yapmıştı. Onların bundan başka bir amacı yoktu. Üstelik bu Kur’ân ile sabitti. Ne var ki bu durum, onların yaptığı bu fiilin Allah’ın rızasına uygun olduğunu göstermiyordu. Çünkü Allah’ın böyle bir emri yoktu. Bu da Kur’ân ile sabitti. Allah’ın emri olmayan bu fiili (ruhbanlığı) yapanlar (in çoğunluğu), Allah’ın rızasını kazanamadı. Tam tersine gazabını kazandı. Yani Allah’ın emretmediği bir fiili Allah rızası için yapmış olmak, onları kurtarmak için yetmedi. Demek ki Allah’ın rızasını arayan, bunu Allah’ın Kitabına uygun biçimde aramalı. Kendi türettiği formülleri (bidatleri) ile değil.

Bir fiili Allah rızası için yapıyor olmak –tek başına- Allah’ın rızasını elde etmek için yeterli

olmadığı gibi “imanım emrediyor” diye yapmak da –tek başına- yeterli olamaz. Nitekim bununla ilgili ayet de şöyledir;

...De ki: Eğer inanıyorsanız, imanınız size ne kötü şeyler emrediyor! (Bakara 2/93)

Bu ayetin muhatabı, imanları gereği (imanım emrediyor diyerek) yanlış fiil işleyen yani şirk koşan Yahudilerdir. Onlar bu fiili, imanları gereği yaptılar. Ama yaptıkları bu fiil şirk idi. Demek ki önemli olan “fiilin imana” dayanması değil “imanın ve fiilin Kitabı” dayanmasıdır. Aksi halde “imanım emrediyor” diye yapılan fiillerin, Allah’ın rızasına uygun olması

bir yana, şirk gibi Allah'ın gazabını hak eden bir fiil olması bile mümkündür. Nitekim Allah'a yakınlaşmak amacıyla yapılan bazı fiiller, bu fiillerin faillerini Allah'a yakınlaştırmamış ve hatta şirke düşürmüştür. İlgili ayet şöyledir;

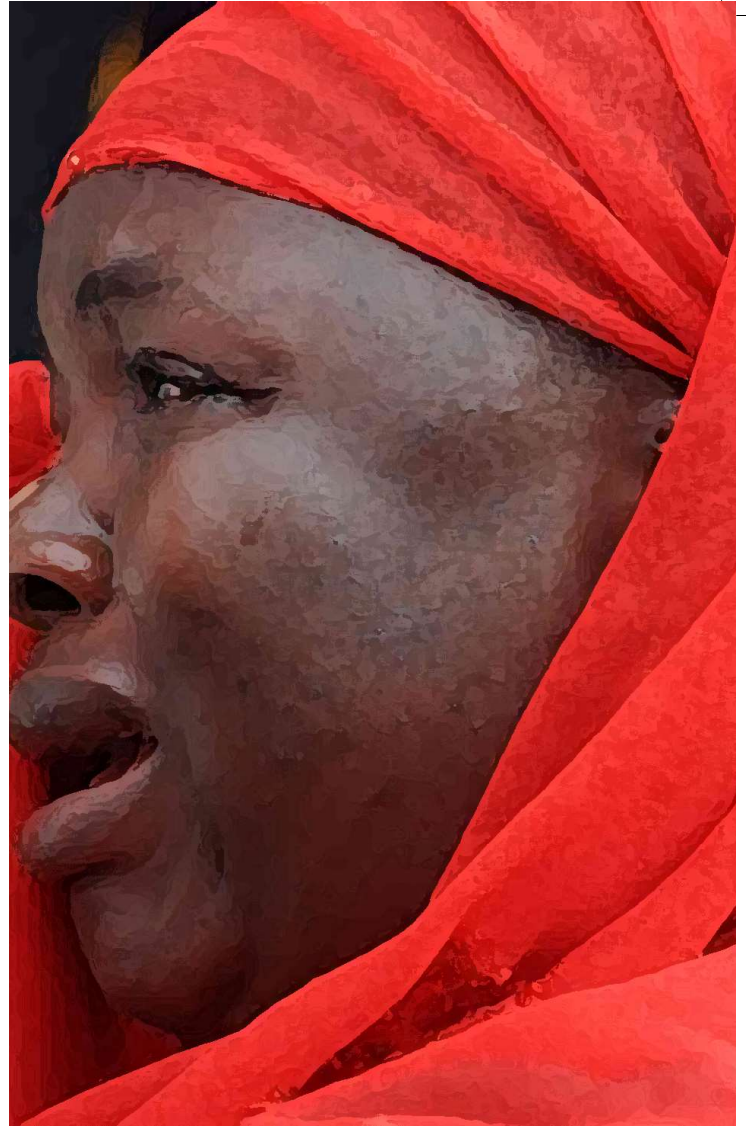
Dikkat et, halis din yalnız Allah'ındır. O'nunla birlikte başka evliya/dostlar edinenler 'Biz o (velilere, başka bir amaçla değil) sadece bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz' derler. Şüphesiz Allah, ihtilaf ettikleri şeyler hakkında hükmünü verecektir. Ve şüphesiz Allah, yalancı ve kâfir kimseyi hidayete erdirmeyecektir. (Zümer 39/3)

Görüldüğü üzere, Allah'ın kesin olarak yasakladığı bir fiil bile (ki bu fiil Allah'ın bağışlamayacağını bildirdiği tek günah olan şirk²), başka bir amaçla değil "bizi Allaha daha çok yakınlaştırsın" diye yapılabilir. Ama bu ulvi maksat, yapılan bu fiili şirk, bu fiilin faillerini de müşrik olmaktan kurtarmıyor.³ Yani "Allah rızası için şirk koşanlar" da "müşrik" damgasını yiyorlar.

Demek ki "Allah rızası için yapıyorum" demek veya "imanım emrettiği için böyle yapıyorum" demek sadece bir iddiadan ibarettir. Bu iddiaların bir bölümü boş (Allah'ın rızasına aykırı) olabilir. Keza "Allah bize böyle emretti, ben bunun için böyle yapıyorum" diyenler de –filleri Kitaba dayanmıyorsa- aynı şekilde boş bir iddiada bulunmuş olurlar. Nitekim şu ayet bu konuya açıklık getirmektedir;

Onlar bir kötülük (fuhşiyat) yaptıkları zaman derler ki "Biz babalarımızı böyle yaparken bulduk, (demek ki) Allah bize de böyle yapmayı emretti". De ki: "Allah asla kötülüğü emretmez. Siz, bilmediğiniz şeyleri Allah'a mı isnat ediyorsunuz?" (A'râf 7/28).

Görüldüğü üzere bu ayette "Allah bize böyle yapmayı emretti" denilerek yapılan bir fiil var. İddia böyle. Ama bu iddianın dayandırıldığı adres Allah'ın Kitabı değil ataların uygulaması. Böyle olunca da, Allah'ın yasakladığı bir fiil, Allah emrediyor zannıyla yapılabilir. Bunun bir fuhşiyat olduğu görülemiyor. Neden? Çünkü dayanak noktası Allah'ın Kitabı değil. Bu nedenle sapma o kadar büyük oluyor ki, Allah'ın yasakladığı bir fiil (fuhşiyat) bile Allah emretti iddiası ile (ki bu iddia artık açık bir iftira oluyor) işlenebiliyor. Zaten insan, Kitaba dayanmayan bu tarz söz ve fiillerle haddini aşıyor. O kadar ki Allah'a

dinini öğretmeye kalkışacak kadar ileri gidebiliyor;

De ki, Allah'a dininizi siz mi öğreteceksiniz? (Hucurât 49/16)

O halde ne yapılmalı?

Allah rızası için yapılan bir fiilin Allah'ın rızasına uygun olabilmesi için olmazsa olmaz şart o fiilin Kur'an'a dayanıyor olmasıdır. Aksi halde –Allah'ın rızası değil- Allah'ın gazabı bile kazanılabilir. Nitekim Kur'an, önceki ümmetlerden örneklerle, "Allah rızası için hareket ettiğini ve kendisinin doğru yolda olduğunu iddia eden ama Allah'ın rızasını elde edemeyen toplulukları" bize haber vermiştir. Tüm bunlar Kur'an ile sabittir.

Bu durum elbette ki İslâmî cemaat, tarikat, mezhep ve örgütler için de geçerlidir. Herkes, kendisinin doğru yol üzere olduğunu ve Allah rızası için hareket ettiğini söyler. Bunun aksini iddia eden olmaz.

Ama bunu söyleyenlerin yığınla Kur'ân'a aykırı uygulamaları olur. Bu duruma İşid ve benzeri örgütlerin uygulamaları örnek verilebilir. Ama bu örgütler, buz dağının görünen kısmını temsil eden örneklerdir. Çünkü meselenin vahameti daha geniş ve derindir. Zira sorun zihniyetle alakalıdır. İşid vb örgütler sadece bir sonuçtur. Asıl olan bu sonucu üreten zemindir (zihniyet).

İşid, aslında Kur'ân merkezli din anlayışına sahip olmayan (rivayet eksenli din anlayışına sahip) bazı Müslümanların hayal ettiği şeriat devletini -kısmen de olsa- hayata geçiren bir örgüttür. Çünkü bu zihniyetin hayalindeki din devleti tarafından tatbik edilmesi gereken had cezaları İşid tarafından tatbik edilmiştir. Ama İşid'in uyguladığı bu had cezaları bu hayalî Kur'ânlar tarafından bile benimsen(e)memiştir. Çünkü İşid'in uygulamaları Kur'ân'a ve dolayısıyla Allah'ın din olarak tarif ettiği fitrata (yani gerçek dine) aykırıdır. Bu nedenle insanlar bu uygulamalardan rahatsız olmuş, ikrah etmişlerdir. Hatta kendisini İşid gibi Sünni olarak tanımlayan Müslümanları bile. Çünkü İşid'in bu uygulamaları savunulamaz niteliktedir. Böyle olunca da mecburen eleştirilmiştir. Ama bu durum Sünni Müslümanların şu temel çelişkisini de ortaya çıkarmaktadır;

Kendisini "Sünni Müslüman" olarak tanımlayanların önemli bir bölümü, dinin Kur'ân'dan ibaret olmadığını, Kur'ân'da her şeyin bulunamayacağını, bazı hükümlerin hadisler ile ihdas edildiğini, bu hükümler kabul edilmezse dinin eksik kalacağını... vs iddia ederler. Hatta bu şekilde ihdas edilen ama Kur'ân'a aykırı olan bazı hükümleri de din diye tatbik ederler. Ama İşid'in -aynı mantıkla ve aynı rivayetlere dayanarak- yaptığı bazı uygulamaları ise İslâm'a aykırı bulurlar. Bu büyük bir çelişki değil mi?

Mesela İşid "mürted öldürülür" diyor da, -sözde-İşid'i eleştiren bu çevreler böyle demiyorlar mı? "Mürted için verilen ölüm hükmü Kur'ân'a aykırıdır, Kur'ânda böyle bir hüküm yoktur" diyebiliyorlar mı? İşid 'zina yapan recm edilir' diyor da onlar böyle demiyorlar mı? "Kur'ân'da zina için recim cezası yoktur, bu Kur'ân'a aykırıdır" diyebiliyorlar

mı? İŞİD, bazı zannî rivayetlere dayanarak esirleri öldürüyor da bu çevreler Muhammed 4 ayetini delil göstererek "esirler -fidye ile veya karşılıksız olarak ama mutlaka- serbest bırakılmalı, bu rivayet ve bu uygulama kabul edilemez" diyebiliyorlar mı? Eğer diyemiyorlarsa -ki diyemiyorlar- o halde İşid'i ne hakla ve nasıl eleştiriyorlar?

Dileyelim ve umalım ki, İşid'in bu uygulamaları biz Müslümanların uyanmasına vesile olsun ve aslında din anlayışı bakımından İşid'den temel bir farkımızın bulunmadığını görmüş olalım. İslâm adına bugüne kadar yapılan ama bir türlü görmediğimiz binlerce -manevî- katliamı bu vesile ile görelim. Bu güne kadar "Allah rızası için hadis uyduran, Allah'a ve Resulüne iftira atan" Müslümanlar! Oldu, görmedik. 'Allah rızası için şirk koşan" Müslümanlar(!) oldu, görmedik.

Ama ne zaman ki İşid "Allah rızası için" katliam yaptı ve insanlar "İslâm bu mu?" demeye başladı, "Hayır İslâm bu değil, bunlar İslâm'a aykırı" dedik. Tabi ki bunları dine aykırı bulduğumuz için değil savunamadığımız için böyle dedik. Yani mecburen.

İşid'in yaptıklarını İslâm'a aykırı bulan Müslümanlar soralım; İşid'in yaptıklarını neye göre İslâm'a aykırı buldunuz? Mezhebinize göre mi? Hadislere göre mi? Kur'ân'a göre mi? İşid'in yaptıkları eğer -sizin- mezhebinize göre yanlış ise, İşid'e göre de sizin yaptıklarınız yanlış. Yok, eğer hadislere göre yanlış ise hangi hadisler? Zira İşid de zaten yaptıklarının önemli bir bölümünü hadislere dayandırıyor. Ama yok eğer Kur'ân'a göre yanlış ise (ki elbette öyle), acaba benzer hataları siz de yapmıyor musunuz? Geleneksel fıkıh içinde yer alan Kur'ân'a aykırı görüşleri terk edebilecek misiniz? Kur'ân'ı hakem kılarak İşid ile birlikte kendi görüşlerinizi de sorgulayabilecek misiniz? Buna hazır mısınız? Yani Kur'ân'ı gerçekten hakem kabul edebilecek misiniz? Yoksa "din Kur'ân'dan ibaret değildir, tek başına Kur'ân yetmez, hadislerle de hüküm ihdas edilmeli, edilebilir..." demeye devam mı edeceksiniz? Eğer öyleyse yaptıklarını rivayetlere dayandıran İşid'ten farkınız ne? İşid'in "selefi" sizin "sufî" olmanız mı? Selefi diyerek eleştirilen İşid'in -mad-

dî- katliamları Kur'ân'a aykırı da sufilere -manevi- katliamları (şirk) Kur'ân'a aykırı değil mi? Selefî İşid'in dayandığı rivayetler uydurma da sufilere dayandığı rivayetler sahih mi? Sufî de Selefî de aynı nehirden beslenmiyor mu? Bu nehire bulaşan zehirler, bu nehirden beslenen sufilere de selefîleri de zehirlemiyor mu? Ve bu zehiri Müslümanlara bulaştırmanın sufi veya selefî olması neyi değiştiriyor?

Demek ki dinin Kur'ân'dan ibaret olmadığını söyleyen -Sünnî, Şii, Selefî, Sufî vs.- çevreler İşid'i eleştirmeden önce kendilerini eleştirmelidirler. Çünkü İşid, rivayet eksensiz bir din anlayışı dayatan ve asırlardır bunu tatbik eden bu zihniyetin ortaya çıkardığı bir sonuçtan (örnekten) ibarettir. Kur'ân merkezli bir din anlayışı ihdas edilmediği müddetçe, Kur'ân İslâm'ı diyenler "sapık" ilan edildiği müddetçe, "Kur'ân Müslümanlığı sapıklıktır" diyenler var olduğu -ve bunu diyenler itibar gördüğü- müddetçe daha çok İşid ortaya çıkar. Hiç kimse de buna mani olamaz. Zira "Kur'ân rivayetler olmadan anlaşılabilir, hadisin Kur'ân'a olan ihtiyacından daha çok Kur'ân'ın hadise ihtiyacı var vs" diyerek rivayete dayalı bir din anlayışı dayatanlar "ama hangi rivayetleri kabul edeceğinize biz karar vereceğiz" diyecekler. Onların böyle bir şansları yoktur. Çünkü bu kapıyı araladınız mı dileyen içeri girer ve kimseyi de çıkaramazsınız. Her grup, her meşrep, her mezhep, her tarikat vs. kendi işine gelen rivayetleri alır ve din diye tatbik eder. Böyle olunca da tek olan İslâm yerine onlarca, hatta yüzlerce farklı din ortaya çıkar. Müslümanlar bölünür. Tefrikaya düşer. Ve elbette ki İslâm muhalifleri de bu fırsatı kaçırmazlar. İslâm coğrafyası üzerindeki emellerini kolayca hayata geçirirler. Bu amaçla her türlü provokasyonları yaparlar. Çünkü ortam buna çok müsait. Lakin bu imkânı veren -maalesef- biziz. Onlar bunu sadece kullanıyorlar. Ve neticede Müslümanlar birbirine düşman kesilir ve birbirleri ile savaşmaya başlarlar. Bugün İslâm coğrafyasında yaşanan hadiseler böyle değil midir?

Allah Teâlâ hepiniz birlikte Allah'ın ipine (Kur'ân'a) sarılın, fırkalara/hiziplere bölünmeyin, aksi halde rüzgârınız kesilir, bölünür ve tefrikaya düşersiniz buyuruyor ama Müslümanlar "ümmetimin ihtilafında rahmet vardır" şeklindeki rivayetlere dayanarak mezheplere bölünmeyi bir maharet sayıyor ve fırkalara bölünüyorlar. Ne diyelim? Allah herkese

dünyada da ahirette de hak ettiğini yani kendi yaptıklarının karşılığını verir/veriyor.

Notlar

- 1 Bu ayete genelde -bizim doğru bulmadığımız şekilde- mealler verilmiştir. Mesela Diyanet İşleri Başkanlığı'nın eski ve yeni mealleri şöyledir; ...Üzerlerine bizim gerekli kılmadığımız fakat kendilerinin güya Allah'ın rızasını kazanmak için ortaya attıkları ruhbanlığa bile gereği gibi riayet etmediler; içlerinde inanmış olan kimselere ecirlerini verdik; ama çoğu yoldan çıkmışlardır. (DİB, eski,57/27); ...{(Kendiliklerinden) icat ettikleri ruhbanlığa gelince; biz onu onlara farz kılmamıştık. Allah'ın rızasını kazanmak için onu kendileri icat etmişlerdi. Fakat ona da gereği gibi uymadılar. Biz de içlerinden iman edenlere mükâfatlarını verdik. Fakat onlardan birçoğu da fasık kimselerdi. (DİB, yeni, 57/27)' (Bkz: <http://www.kuranmeali.com/ayetkarsilastirma.asp?sure=57&ayet=27>)... Bu meallerden 'ruhbanlığı Allah emretmedi, bunu onlar kendileri uydurdular ama uydurdıkları bu ruhbanlığa da hakkı ile riayet etmediler, oysa etsediler onlar için daha iyi olurdu...' gibi (zımnî) bir mana çıkar. Oysa Allah'ın emretmediği -sonradan uydurulan- ruhbanlığa riayet etmek neden iyi bir şey olsun ve tavsiye edilsin ki? Allah bazı tavsiyelerini -haşa- Kitabına almayı mı unuttu? Demek ki bu meallerde bir sorun var. Sorunun kaynağı (çözümü) 'illâ-btiğâe ridvânî (A)llâhî/Allah'ın rızasını aramaları hariç...' ifadesinin anlaşılmasında yatıyor. Bu ifade, 'mâ ketebnâhâ 'aleyhim/ onların üzerine bunu biz yazmadık' ifadesinden sonra geliyor. Bu nedenle ayetin lafzî karşılığı tam tamına '... onlara bunu biz yazmadık, Allah'ın rızasını aramaları hariç' şeklinde olur. Ayetin devamındaki 'femâ ra'avhâhakka ri'âyetihâ' ifadesinde yer alan 'ha' zamiri de kendinden hemen önceki 'Allah'ın rızası' ifadesine gider. Ve böylece ayet şu mesajı vermiş olur; 'Allah'ın rızasını aramalarını onlara biz yazdık, ama onların bu amaçla yaptıkları ruhbanlığı Biz yazmadık, bunu onlar sonradan kendileri uydurdular, her ne kadar bunu Allah'ın rızasını kazanmak için yaptılar ise de bunun için yapmaları gereken asıl görevlerini yap(a)madılar, çünkü uydurdıkları ruhbanlığın peşine takıldılar, hâlbuki Allah'ın rızasını kazanmak için Allah'ın emrettiklerini yapmalıydılar, ama onlar böyle yapmadılar, kendi icat ettikleri emirleri yaptılar, bu nedenle de çoğu yoldan çıktı, aralarında bulunan (az sayıdaki) müminlere -elbette- mükâfatlarını verdik, ama onların çoğu böyle değildi, fasıktı.'
- 2 Nisâ 4/48, 116.
- 3 Kehf 18/41, Zümer 39/3, Ankebût 29/41 vd.
- 4 Bakara 2/111, 113; Mâide 5/18; Cuma 62/6.
- 5 Sünnî, Şii, Caferî, Zeydî, İsmailî, Alevî, Nusayrî, Dürzi vs gibi mezhepler, Nakşî, Bektaşî, Rufai, Bağdadi, Halidî, Şazelî vs gibi tarikatlar ve İşid (Daesh), El-Kaide, Taliban ve Boko-Haram gibi örgütler...
- 6 En'âm 6/65,153,159; Mu'minûn 23/53; Rûm 30/32.

Görseller

www.skynews.com.au/content/dam/skynews/news/world/africa/2015/01/04/skynews_1259826399.jpg
jcr:content/renditions/skynews.img.1200.745.jpeg